

**Vacaturemonitor
derde kwartaal 2020**

Inhoudsopgave

Belangrijkste conclusies	3
1 Resultaten van de analyses op de Jobfeed-vacature-database	6
1.1 Ontwikkeling van het aantal nieuw geplaatste vacatures	6
1.2 Nadere kenmerken van de vacatures	12
2 Actuele arbeidsmarktinformatie	16
2.1 Achtergrond bij de Vacaturemonitor van A&O fonds Gemeenten	16
3 Toelichting op het monitorinstrument	17
3.1 Hoe werkt het?	17
3.2 Specifieke aandachtspunten	18
3.3 Aanpassingen van het monitorinstrument	18
Bijlagen	21

Belangrijkste conclusies

Enig herstel van het aantal vacatures tussen twee golven corona door

- Het aantal door gemeenten geplaatste vacatures lag in het derde kwartaal van 2020 weer wat hoger dan in het tweede kwartaal van 2020, toen corona voor het eerst toesloeg. Het herstel bedraagt 14%. Ondanks dat herstel ligt het aantal vacatures nog steeds 7% lager dan in hetzelfde derde kwartaal in 2019.
- In september werd het laagste aantal vacatures geplaatst; ook augustus was lager dan juli. Dit is echter een normaal verschijnsel in het derde kwartaal.
- De drie meest gevraagde functies in het derde kwartaal waren: stagiairs, communicatiedeskundigen met WMO-consulenten en gemeentelijk medewerkers op een gedeelde derde plaats.
- De beroepsgroepen 'gezondheidszorg' en 'burger-/publiekszaken' laten de sterkste groei zien.
- De beroepsgroepen 'openbare orde/veiligheid', 'sport/recreatie' en 'buitendienst/groenvoorziening' zijn verder ingekrompen vergeleken met het vorige kwartaal.
- Het aantal vacatures steeg voor alle opleidingsniveaus. Opvallend is dat het aantal HBO-vacatures is verdubbeld en dat het aantal vacatures op MBO-niveau en lager is gehalveerd ten opzichte van vorig jaar.
- In de meeste provincies heeft het aantal vacatures zich enigszins hersteld ten opzichte van het tweede kwartaal. Dit is niet het geval in Groningen en Drenthe waar het aantal vacatures verder afnam. In Noord-Holland is het herstel het sterkst.

Analyse

Het blijft erg spannend op de arbeidsmarkt, maar er blijven ook kansen voor gemeenten

In februari 2020 was de arbeidsmarkt op zijn krapst. Er waren zeer veel vacatures en de werkloosheid was tot het niveau van de frictiewerkloosheid aan het dalen. De lockdown in het voorjaar had vervolgens enorme gevolgen voor economie en arbeidsmarkt. Veel mensen raakten hun baan kwijt. In eerste instantie betrof dat vooral flexwerkers. Inmiddels heeft het CBS cijfers gepubliceerd waaruit duidelijk wordt dat het in hoge mate om studenten en scholieren met bijbaantjes ging. Bij oudere flexwerkers en in het bijzonder zzp-ers is daarentegen de klap wat minder hard aangekomen dan eerder voorzien.

Door de NOW-regelingen zijn veel bedrijven overeind gebleven en behielden ook veel medewerkers hun werk. Voorlopig lopen de NOW-regelingen nog niet op hun eind. Recent is bekend geworden dat de banken bedrijven met structurele problemen niet meer de hand boven het hoofd gaan houden. Er komen meer faillissementen. Het beeld is dat werknemers die langdurig thuis zitten zonder klussen en niet vertrouwen dat het nog goed komt met het bedrijf, naar ander werk gaan zoeken. Door de NOW-regelingen en doordat vooral studenten en scholieren hun (bij)baan kwijt raken loopt de werkloosheid en dus het aantal WW-ers deze maanden zeer beperkt op.

Ook het aantal bijstandsgerechtigden stijgt voornamelijk niet sterk; flexwerkers en zeker studenten/scholieren onder de flexwerkers hebben vaak geen recht op bijstand en de net ontslagen werknemers krijgen eerst WW. Wel is het voor einde-WW-ers nog steeds moeilijk om aan het werk te komen voordat ze in de bijstand belanden. Met name voor werk, dat niet thuis of contactloos is te doen, zijn er sinds maart veel minder vacatures.

SBB meldt dat het dit schooljaar lastig is stageplaatsen te vinden voor MBO-studenten. Gemeenten daarentegen hebben zoals gebruikelijk in het derde kwartaal nog behoorlijk wat stageplaatsen, hoewel dat ten opzichte van vorig jaar wel is afgenomen.

Met de huidige opleving van het coronavirus en nieuwe maatregelen, betekent dit mogelijk dat de aantallen vacatures, vooral voor contact- en buitenberoepen, weer gaan dalen. De opleving van het coronavirus betekent ook dat de druk op de zorg weer toeneemt; dit terwijl veel zorgwerkers nauwelijks de tijd hebben gehad om op adem te komen. Omdat er meer nadruk ligt op testen en contactonderzoek staat de menskracht bij de GGD's nu ook sterk onder druk. De GGD's en dus de gemeenten werven personeel. Dat de GGD's actief personeel werven, gaan we in de Vacaturemonitor van het 4de kwartaal van 2020 terugzien.

Prognoses wijzen erop dat zelfs bij een snel herstel van de economie de werkgelegenheid in bepaalde sectoren ook op de langere termijn onder druk staat. Dit speelt vooral in de horeca, de cultuursector en de overige dienstverlening die extra te lijden hebben onder de coronamaatregelen. Daar staat tegenover dat in andere sectoren (zorg, ICT, bouw) het werk gewoon doorgaat en dat bij een snel herstel in 2021 de arbeidsmarkt in deze en andere sectoren (industrie, logistiek, zakelijke dienstverlening) weer net zo krap of mogelijk zelfs krappere gaat worden dan eind 2019 en de eerste maanden van 2020. In de ICT speelt dat volgens prognoses uit die sector al weer in 2021. Landelijke prognoses wijzen erop dat er grote tekorten aan personeel met een opleiding op niveau MBO4, HBO en WO ontstaan en dat over het algemeen jongeren met een MBO3-opleiding of lager zeer moeilijk aan het werk gaan komen. Dit wordt alleen maar sterker wanneer het herstel van de economie langer op zich laat wachten. En ook wanneer bedrijven om de kosten te drukken, gaan investeren in robots en digitaal werken om minder personeel in dienst te hoeven hebben. Dit wordt onder andere door McKinsey verwacht. Gevolg is: minder banen voor laaggeschoolden en administratief gerichte medewerkers, maar juist meer vraag naar ICT'ers en procesoperators.

Huidige arbeidsmarkt biedt ook kansen voor gemeenten

Uit de Personeelsmonitor blijkt dat veel gemeenten groei op termijn verwachten in onderdelen van de gemeente waar nu al de meeste moeilijk vervulbare vacatures zitten. De huidige ruimere arbeidsmarkt biedt mogelijkheden om op die plekken nu een inhaalslag te maken. Voor gemeenten kan dit betekenen dat het nog steeds verstandig is snel te opereren op de arbeidsmarkt. Veel werknemers zitten nu thuis te werken. Ze zien mogelijk in dat hun bedrijf inmiddels echt geen toekomst meer heeft, komen mogelijk tot een andere kijk op hun huidige baan of gaan voor de toekomst op zoek naar meer vastigheid. Dit geldt mogelijk nog sterker nu er sprake is van een tweede golf van corona en een (gedeeltelijke) lockdown. Dit proces verhoogt de populariteit van de overheid en ook de gemeente als werkgever. Potentieel personeel met een achtergrond in een beroep met een krappe arbeidsmarkt zal daardoor naar verwachting vaker op gemeentelijke vacatures gaan reageren.

Ten slotte zullen gemeenten nog sterker moeten anticiperen op een toename van de personeelsbehoefte in het sociaal domein, wanneer veel nieuwe werklozen de komende maanden en jaren geen werk weten te vinden. Niet alleen belandt deze groep mogelijk op termijn in de bijstand, maar ook zullen bijverschijnselen van corona leiden tot lichamelijke en psychische klachten die weer leiden tot meer vraag naar WMO en jeugdzorg.

Resultaten van de analyses op de Jobfeed-vacature-database

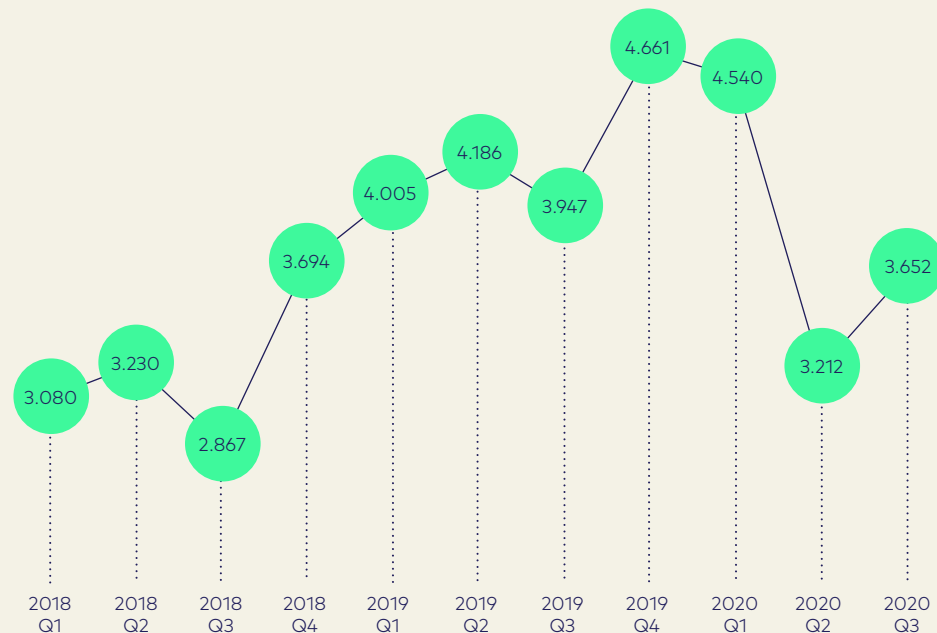
1.1 Ontwikkeling van het aantal nieuw geplaatste vacatures

Herstel na eerste kwartaal, aantal vacatures blijft wel achter bij niveau van voor de coronacrisis

In het derde kwartaal van 2020 zijn door gemeenten 3.652 vacatures op internet gepubliceerd. Figuur 1.1 laat de ontwikkeling van het aantal vacatures sinds het eerste kwartaal van 2018 zien.

FIGUUR 1.1

AANTAL NIEUW GEPLAATSTE VACATURES PER KWARTAAL

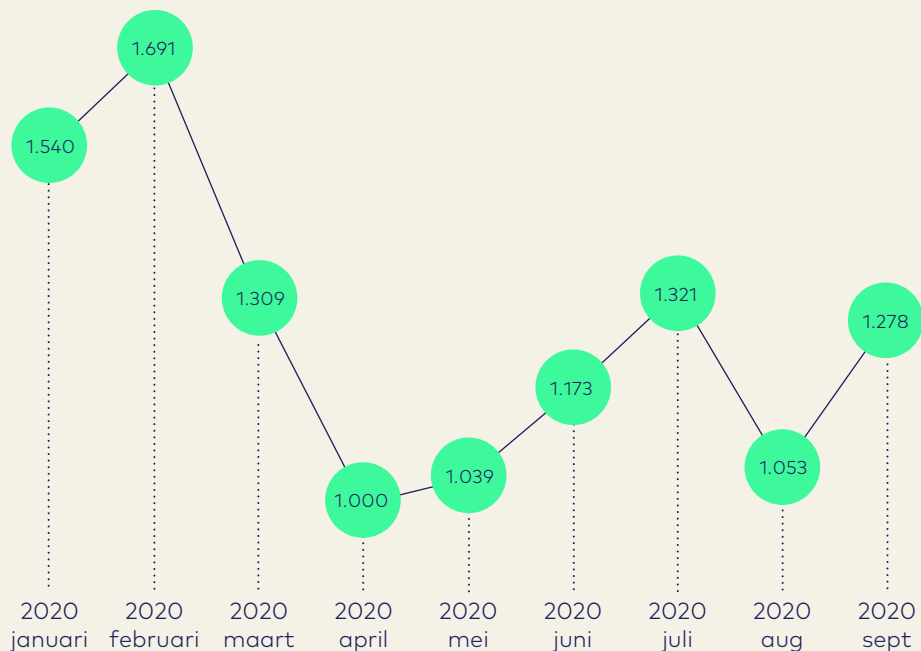
Het aantal door gemeenten geplaatste vacatures lag in het derde kwartaal van 2020 14% hoger dan in het tweede kwartaal van 2020, maar 7% lager dan in het derde kwartaal van 2019. Er is dus sprake van enig herstel.

De krimp als gevolg van de eerste golf van de coronacrisis heeft zich daarmee voornamelijk beperkt tot slechts één kwartaal. De arbeidsmarktvrage blijft desondanks sterk achter bij het niveau van begin 2020. Ten opzichte van het eerste kwartaal van 2020 ligt het aantal geplaatste vacatures nog altijd 20% lager.

Wanneer de analyse wordt uitgevoerd op maandniveau, zoals in figuur 1.2, valt op dat binnen het derde kwartaal het aantal vacatures op het hoogste niveau lag in juli, op 1.321. In de maanden augustus en september lag het aantal lager dan in juli, respectievelijk 20% en 3% lager. Dit beeld is echter gebruikelijk voor het derde kwartaal; augustus en september worden gekenmerkt door een beperkte arbeidsmarktvrage. Deze aantallen duiden dan ook niet op een hernieuwde krimp. Alhoewel een verdere krimp in het vierde kwartaal ook niet uitgesloten kan worden door de economische gevolgen van een opleving van het coronavirus.

FIGUUR 1.2

AANTAL NIEUW GEPLAATSTE VACATURES PER MAAND VOOR 2020

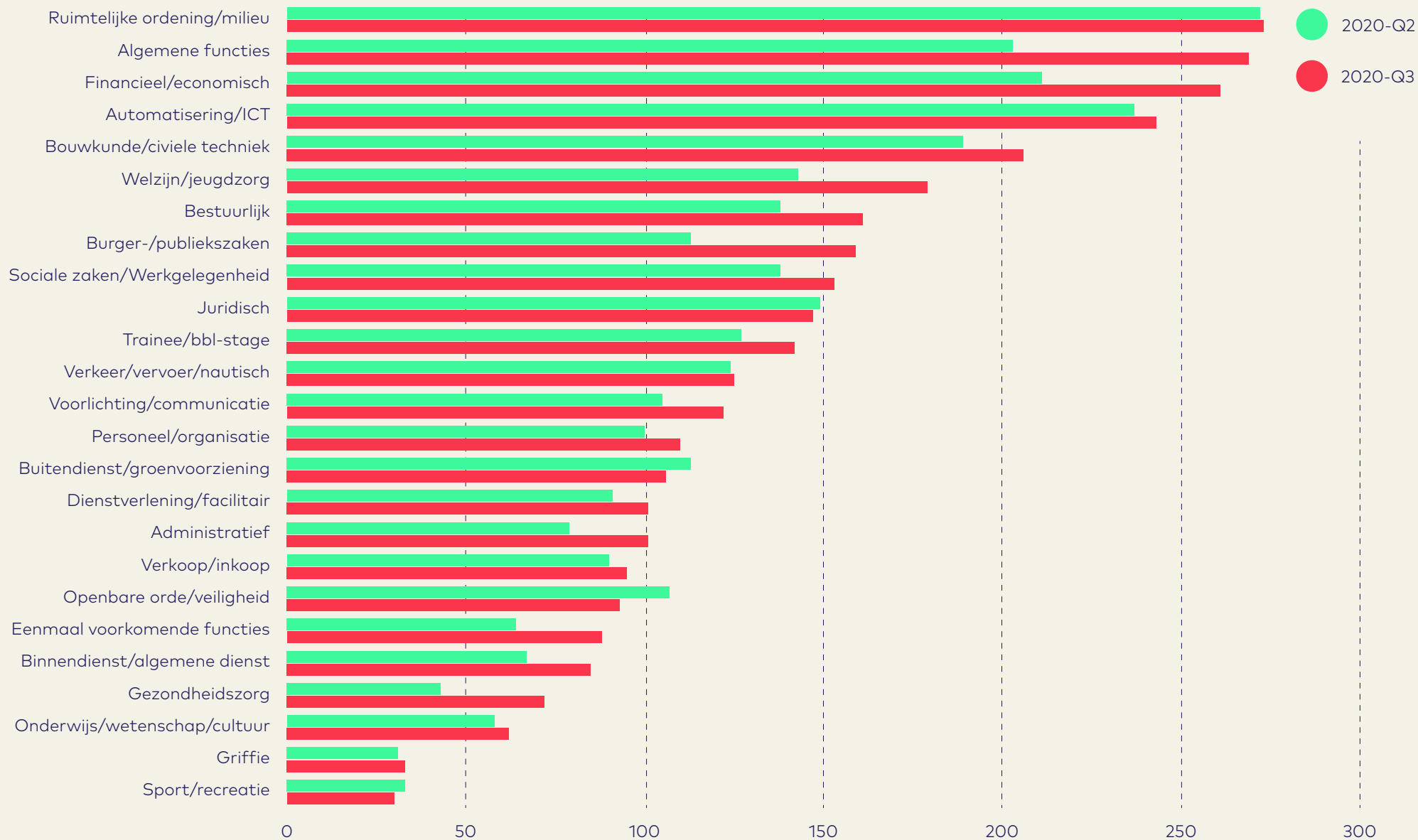
Kwartaal-op-kwartaal sterk groeiende vraag naar 'gezondheidszorg', met een aanhoudende krimp in de vraag naar 'openbare orde/veiligheid'

Vanuit Jobfeed zijn de aantallen vacatures voor diverse beroepen bekend. Panteia heeft deze beroepen nader ingedeeld naar een indeling die is gebaseerd op die van de Personeelsmonitor Gemeenten. Dit maakt het mogelijk om de ontwikkelingen per beroepsgroep te duiden. Deze ontwikkelingen zagen er voor het eerste op het derde kwartaal van 2020 uit als weergegeven in figuur 1.3.

FIGUUR 1.3

AANTAL NIEUW GEPLAATSTE VACATURES VOOR TWEEDE EN DERDE KWARTAAL VAN 2020, NAAR BEROEPSGROEP

Een vergelijking van het derde met het tweede kwartaal van 2020 laat geen eenduidig beeld zien. Enerzijds zijn er beroepsgroepen die een sterke groei laten zien, zoals de beroepsgroepen 'gezondheidszorg' (+67%) en 'burger-/publiekszaken' (+41%). In absolute zin zijn vooral 'algemene functies' (+66 vacatures), 'burger/publiekszaken' (+46), 'financieel/economisch' (+50) en 'welzijn/jeugdzorg' (+36) in het derde kwartaal meer gevraagd. Anderzijds zijn er ook beroepsgroepen die verder inkrompen vergeleken met het vorige kwartaal, zoals 'openbare orde/veiligheid' (-13%), 'sport/recreatie' (-9%) en 'buitendienst/groenvoorziening' (-6%).

Een terugblik op dezelfde analyse in het voorgaande kwartaal laat enkele ontwikkelingen zien.

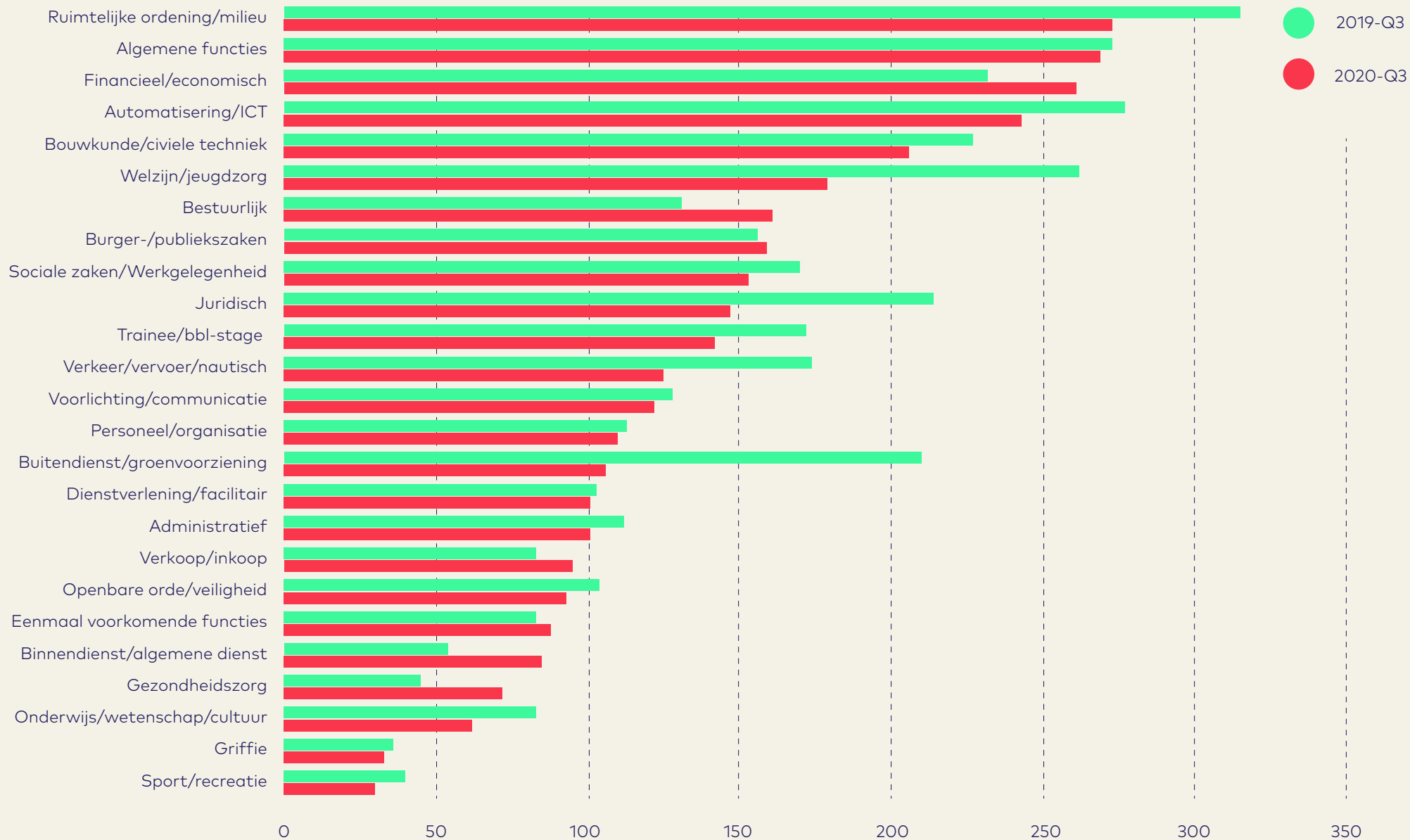
- Allereerst de groei in vacatureaantallen voor de beroepsgroep 'gezondheidszorg'. Van het eerste op tweede kwartaal van 2020 was nog een krimp te zien van 30%. Maar nu is dit de sterkste stijger met 67 procent meer vacatures.

- De beroepsgroep 'administratief' laat een vergelijkbaar herstel zien: na een eerdere kwartaal-op-kwartaal krimp van 47 procent zien we daar nu een groei van 28 procent.
- Daarnaast is te zien dat de beroepsgroepen 'openbare orde/veiligheid', 'sport/recreatie' en 'buitendienst/groenvoorziening' opnieuw een kwartaal-op-kwartaal krimp laten zien, hoewel deze aanzienlijk beperkter is dan die in het voorgaande kwartaal.

Ook jaar-op-jaar sterk groeiende vraag naar 'gezondheidszorg', afgezet tegen sterke krimp in vraag naar 'buitendienst/groenvoorziening'. De volgende figuur vergelijkt de derde kwartalen van 2019 en 2020.

FIGUUR 1.4

AANTAL NIEUW GEPLAATSTE VACATURES VOOR DE DERDE KWARTALEN VAN 2019 EN 2020, NAAR BEROEPSGROEP

Vergeleken met het voorgaande jaar laat het merendeel van de beroepsgroepen krimp zien. Net als in het voorgaande kwartaal gelden 'binnendienst/algemene dienst' en 'verkoop/inkoop' als uitzondering. Zij groeiden met respectievelijk 57% en 14%. Jaar-op-jaar is de groei echter het grootst voor de beroepsgroep 'gezondheidszorg', namelijk 60% hoger. Daarentegen laten de beroepsgroepen 'buitendienst/groenvoorziening', 'welzijn/jeugdzorg', en 'juridisch' de grootste krimp zien, respectievelijk ten grootte van 50%, 32% en 31%.

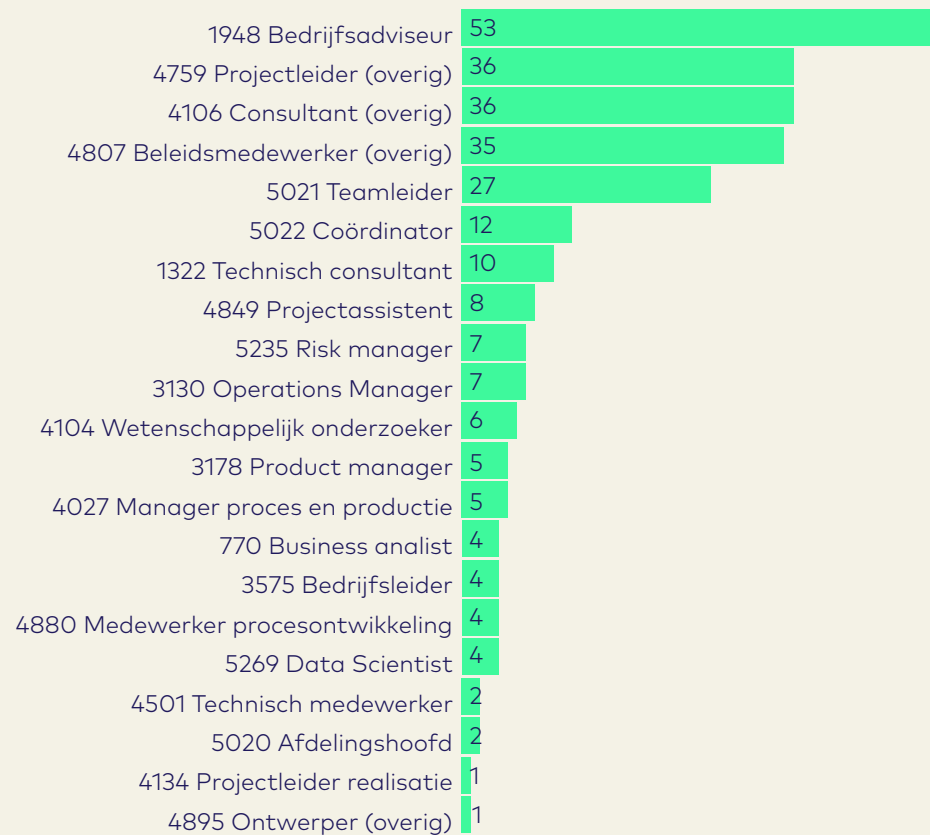
Wat opvalt bij een vergelijking met dezelfde analyse uit de voorgaande Vacaturemonitor, is dat de jaar-op-jaar vraag binnen de beroepsgroep 'gezondheidszorg' van een sterke krimp is omgezet in een sterke groei. Waar het voorgaande kwartaal daarmee een trendbreuk impliceerde voor deze beroepsgroep, lijkt de eerdere trend - van groei in 'gezondheidszorg' - hersteld te zijn. Anderzijds zet dit kwartaal ook de jaar-op-jaar groei in de vraag naar 'binnendienst/algemene dienst' door, eerder op 60% en nu met 57%. Situaties waarin een eerdere sterke jaar-op-jaar groei is omgezet in een krimp zijn er niet.

Specificatie van de beroepsgroep 'algemene functies'

De beroepsgroep 'algemene functies' omvat een scala van functies die niet goed toe te delen zijn aan een bepaalde functiegroep van de Personeelsmonitor Gemeenten. De verdeling van de vacatures per Jobfeedberoep, een classificatie waarmee beroepen specifiek kunnen worden gespecificeerd dan beroepsgroepen, van deze categorie is te zien in figuur 1.5.

FIGUUR 1.5

AANTAL NIEUW GEPLAATSTE VACATURES BINNEN DE BEROEPSGROEP ALGEMENE FUNCTIES IN HET DERDE KWARTAAL VAN 2020

Aangezien de Jobfeedberoep-classificatie niet specifiek gericht is op de duiding van gemeentelijke functies, is een aantal vacatures incorrect geclassificeerd. Het biedt desondanks wel aanknopingspunten voor de duiding van de ontwikkelingen binnen de beroepsgroep 'algemene functies'. Net als in voorgaande uitgaven van de Vacaturemonitor komt een relatief groot aantal vacatures voor beleidsmedewerkers- en

adviseurs naar voren, gevolgd door vacatures voor leidinggevende en coördinerende functies.

1.2 Nadere kenmerken van de vacatures

Meeste vraag naar stagiairs, groeiende vraag naar communicatiedeskundigen

Tabel 1.1 toont de top-10 van Jobfeedberoepen bij gemeentelijke vacatures in het derde kwartaal van 2020.

	Beroepsgroep	Aantal vacatures bij gemeenten
4108	Stage/afstudeerplaats/bbl	117
2141	Communicatiedeskundige	85
553	WMO consulent	67
1523	Gemeentelijk medewerker	67
554	Beleidsmedewerker milieuzaken	64
2936	Toezichthouder	59
582	Beleidsmedewerker ruimtelijke ordening	56
1952	Financieel adviseur	54
1948	Bedrijfsadviseur	53
1260	Medewerker klantenservice	50

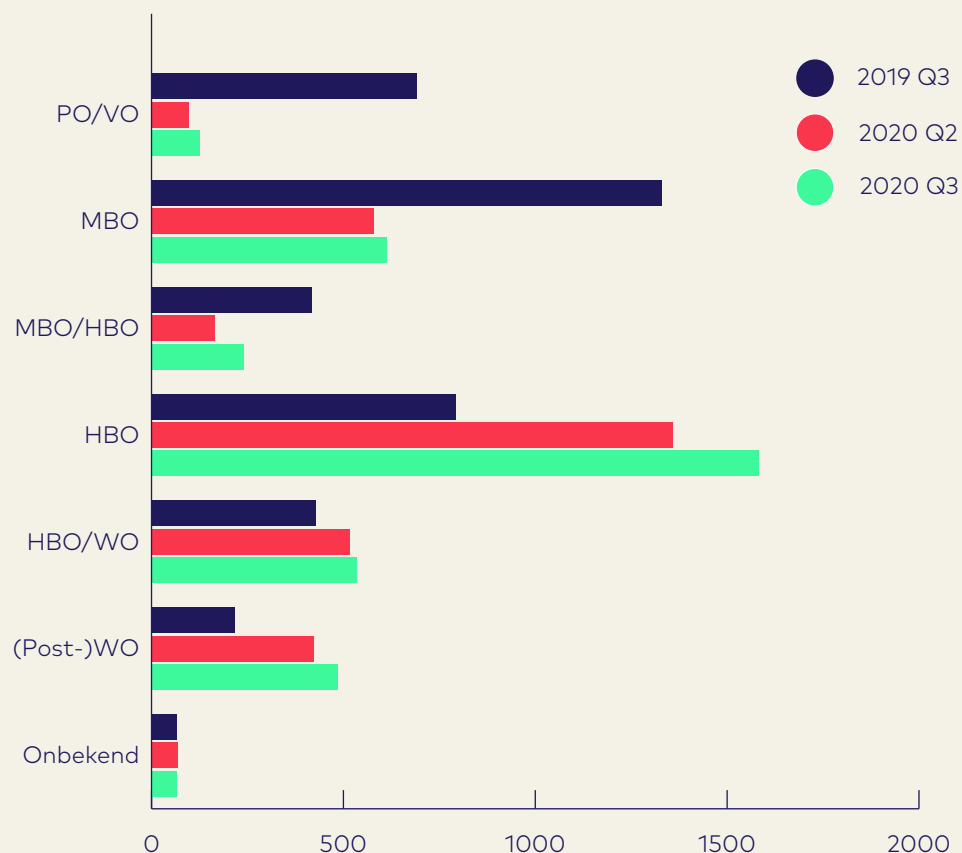
Het totaalbeeld ten opzichte van de voorgaande kwartalen is min of meer gelijk gebleven. Veel van de beroepen waar eerder ook veel vraag naar was staan nog steeds in de top-10, en hoewel de verhoudingen onderling zijn verschoven is de vraag nog steeds gelijkmatig verdeeld. Wat wel in het oog springt, is de groei in de vraag naar communicatiedeskundigen, met 51%. Anderzijds is de vraag naar functioneel applicatiebeheerders afgezwakt, in zoverre dat deze beroepsgroep niet meer voorkomt in de top-10. In plaats daarvan komen medewerkers klantenservice nu in de top-10 voor. De vraag naar stagiairs is zoals elk derde kwartaal het grootst, maar is toch 26% gedaald in vergelijking met vorig jaar.

Herstel op alle opleidingsniveaus, met grootste groei aantal vacatures op HBO-niveau

Jobfeed registreert deels vanuit het in de vacaturetekst aangegeven opleidingsniveau en deels vanuit het niveau van het betreffende Jobfeedberoep (als er geen opleidingsniveau in de vacaturetekst staat aangegeven) het opleidingsniveau van vacatures. Figuur 1.6 laat de trend in het gevraagde opleidingsniveau voor gemeentelijke vacatures voor het derde kwartaal van 2019, en het tweede en derde kwartaal van 2020 zien.

FIGUUR 1.6

TOTAAL AANTAL NIEUW GEPLAATSTE VACATURES NAAR OPLEIDINGSNIVEAU

Waar het tweede kwartaal van 2020 een kwartaal-op-kwartaal krimp voor alle opleidingsniveaus liet zien, groeit de arbeidsmarktvraag nu weer voor alle opleidingsniveaus.

Grofweg is er een tweedeling te maken tussen vacatures tot en met MBO/HBO-niveau en vacatures daarboven. Vooral de vraag naar (post-) WO-niveau geschoolden is jaar-op-jaar sterk gestegen, met 124%. In absolute zin groeit het aantal vacatures op HBO-niveau het sterkst. Dat is blijven doorgroeien, ondanks de crisis. Het aantal vacatures is inmiddels

2,5 keer zo groot als dat op MBO-niveau; een jaar geleden was het aantal MBO-vacatures nog tweemaal zo groot als het aantal HBO-vacatures. Dat is echter in het tweede kwartaal van dit jaar meer dan gehalveerd. Vacatures gericht op MBO-niveau bleven vervolgens qua groei van kwartaal 2 op 3 achter. De groei bleef steken op 6%.

Vacatures gericht op HBO/WO-niveau bleven qua groei van kwartaal 2 op 3 met 3% ook sterk achter. Percentueel was de groei van het tweede op het derde kwartaal daarentegen het grootst voor vacatures op MBO/

Tabel 1.2 Aantal nieuw geplaatste vacatures per opleidingsniveau, top 5 beroepsgroepen

Opleidingsniveau en beroepsgroep	Aantal vacatures in 2020-Q3	Opleidingsniveau en beroepsgroep	Aantal vacatures in 2020-Q3
Basisniveau		HBO	
Dienstverlening/facilitair	32	Ruimtelijke ordening/milieu	138
Buitendienst/groenvoorziening	20	Automatisering/ICT	122
Binnendienst/algemene dienst	11	Bouwkunde/civiele techniek	111
Openbare orde/veiligheid	9	Welzijn/jeugdzorg	107
Eenmaal voorkomende functies	9	Financieel/economisch	104
MBO		HBO/WO	
Buitendienst/groenvoorziening	61	Financieel/economisch	64
Administratief	59	Algemene functies	63
Burger-/publiekszaken	55	Ruimtelijke ordening/milieu	48
Openbare orde/veiligheid	36	Automatisering/ICT	46
Automatisering/ICT	35	Trainee/bbl-stage	32
MBO/HBO		(Post-)WO	
Burger-/publiekszaken	26	Algemene functies	60
Financieel/economisch	24	Juridisch	58
Bouwkunde/civiele techniek	15	Ruimtelijke ordening/milieu	56
Automatisering/ICT	14	Bestuurlijk	50
Algemene functies	13	Financieel/economisch	35

HBO- en PO/VO-niveau, met een groei van respectievelijk 46% en 30%. In vergelijking met het derde kwartaal vorig jaar is het aantal vacatures op deze niveaus echter sterk gekrompen.

Al met al zien we dat het aantal vacatures op de niveaus tot en met MBO/HBO weliswaar enigszins opveert, maar dat dit niet de enorme krimp onder invloed van corona compenseert. De hogere niveaus blijven echter juist doorgroeien. Verklaringen kunnen zijn dat:

- Het vaak niet om contactberoepen gaat op de hogere niveaus.
- Gemeenten nu hun kans grijpen om schaarse hoger opgeleiden aan te trekken die elders geen werk hebben en ook voor functies waarvoor ze voorheen alleen MBO-ers konden aantrekken nu kansen zien om toch een HBO-er te werven.
- Het deels juist om vacatures inzake de bestrijding van corona en de gevolgen daarvan gaat.

Aanhoudende vraag naar groenvoorziening op met name MBO-niveau, hoge vraag naar ruimtelijke ordening en automatisering op HBO-niveau

Van alle vacatures in het tweede kwartaal van 2020 had 43% een HBO-, 17% een MBO- en 13% een WO-niveau. Tabel 1.2 laat per opleidingsniveau de top vijf van de meest voorkomende beroepsgroepen zien. In de tabel is ook opgenomen dat gemeenten regelmatig meer niveaus tegelijk noemen, met name MBO/HBO en HBO/WO. Jobfeed kent deze vacatures aan afzonderlijke categorieën toe.

Voor de verschillende niveaus is het volgende waar te nemen:

- Op HBO-niveau zien we in het derde kwartaal opnieuw veel vraag naar de beroepsgroep 'ruimtelijke ordening/milieu' gevolgd door 'automatisering/ICT'. Anders dan vorig kwartaal staan 'Bouwkunde/civiele techniek' en 'welzijn/jeugdzorg' in de top 5.
- Op HBO/WO-niveau zijn anders dan vorig kwartaal de financieel-economische en algemene functies het meest gevraagd.

- Op (post-) WO-niveau is de top-5 gelijk gebleven, al is de volgorde wel iets veranderd.
- Terwijl op MBO-niveau 'buitendienst/groenvoorziening' nog steeds de meeste vacatures kent, zijn 'administratief' en 'automatisering/ICT' anders dan voorgaand kwartaal nu in de top-5 te vinden.
- Op niveau MBO/HBO gaat het in alle gevallen om kleine aantallen vacatures. De top-5 is vrijwel gelijk gebleven.
- Op basisniveau is de top-3 hetzelfde als het kwartaal daarvoor. Voor de rest ging het in beide kwartalen om kleine aantallen.

Verschillen in de vacatureontwikkeling tussen provincies; daling in Noord en Zuid; herstel vooral in Noord-Holland

Provincie	Aantal vacatures in 2020-Q2	Aantal vacatures in 2020-Q3
Groningen	39	18
Friesland	63	80
Drenthe	58	44
Overijssel	119	125
Flevoland	46	60
Gelderland	331	347
Utrecht	266	271
Noord-Holland	601	765
Zuid-Holland	644	690
Zeeland	64	62
Noord-Brabant	525	526
Limburg	202	198

De verschuivingen wat betreft de aantallen vacatures per provincie verschillen nogal (zie tabel 1.3). Net als in eerdere kwartalen waren de meeste gemeentelijke vacatures aan te treffen in de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland, maar de volgorde is nu omgekeerd. Conform de twee voorgaande kwartalen staat de provincie Noord-Brabant op de derde plaats qua aantal uitgezette vacatures. Ondertussen zetten gemeentes in de provincie Groningen nog steeds het minste aantal vacatures uit, zelfs nog minder dan het vorige kwartaal (dit was vorig jaar trouwens ook het geval).

Behalve in Groningen daalt ook het aantal vacatures in Drenthe, Zeeland en Limburg verder. In Overijssel, Utrecht en Noord-Brabant blijft het aantal vacatures ongeveer gelijk. In de andere provincies is sprake van herstel. Dat herstel is het sterkst in Noord-Holland. Daar groeit het aantal vacatures al weer aardig naar het aantal in het eerste kwartaal toe. Van alle provincies ligt alleen in Noord-Brabant en Overijssel het aantal vacatures van gemeenten hoger dan dat in het derde kwartaal van vorig jaar.

Het afzetten van het aantal vacatures per provincie tegenover het aantal gemeenten per provincie laat weinig verschuivingen zien ten opzichte van eerdere uitgaven van de Vacaturemonitor. In Noord-Holland en Zuid-Holland werden nog steeds de meeste vacatures per gemeente geplaatst, respectievelijk 16,3 en 13,3 vacatures per gemeente. Daarna volgt opnieuw de provincies Utrecht, met 10,4 vacatures per gemeente. De provincie Groningen kende met 1,5 vacatures per gemeente opnieuw het laagste aantal.

Vacatures per provincie naar beroepsgroep

Een uitsplitsing van het aantal vacatures per provincie naar de onderliggende beroepsgroepen laat verschillende accenten per provincie zien:

- Te beginnen met de noordelijke provincies. Daar valt op dat in Friesland gemeenten vooral vragen naar 'financieel/economisch' en 'juridisch' (beiden rond de 10%) en in Drenthe naar 'welzijn/jeugdzorg' (23%).
- In de provincies Overijssel, Flevoland en Gelderland komt vooral een sterke vraag naar het sociale domein (sociale zaken 6-8% en welzijn/jeugdzorg met 4-7%) naar voren.
- In de provincies die de Randstad vormen - Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht - lijkt het beeld veel op dat voor het hele land. Met name in Utrecht springen de 'algemene functies' met 13% er wat uit, terwijl in Zuid-Holland het aantal vacatures voor 'ruimtelijke ordening/milieu' met 10,5% wat hoger ligt dan gemiddeld.
- Ook in Zeeland is het laatste het geval. In die provincie is ook wat meer vraag naar stagiairs. Voor Noord-Brabant en Limburg geldt weer dat het beeld weinig afwijkt van het landelijke.

2.1 Achtergrond bij de Vacaturemonitor van A&O fonds Gemeenten

Nadat er begin van het decennium een aantal jaren is geweest dat de arbeidsmarkt voor gemeenten relatief weinig dynamiek kende, is deze dynamiek de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. De oorzaken hiervoor zijn divers. Door de decentralisaties hebben de gemeenten bijvoorbeeld nieuwe taken gekregen waarvoor ander personeel nodig is. Verder is er door het wegvallen van prepensioenregelingen en door het opschuiven van de pensioenleeftijd een tijdlang minder behoefte geweest aan vervanging van pensionerende ambtenaren; inmiddels nam die behoefte juist wel weer toe omdat de nodige gemeenteambtenaren wel de pensioenleeftijd bereiken. Ten derde is er meer concurrentie op de arbeidsmarkt. Andere sectoren trekken ook aan het gemeentepersoneel en jonge nieuwe medewerkers hebben de neiging soms na een aantal jaren weer te vertrekken om nog eens een andere sector uit te proberen. Daar moeten de gemeenten dan weer anderen voor aantrekken.

Het CBS liet februari 2020 weten dat de krapte op de arbeidsmarkt op een hoogtepunt is. Het vierde kwartaal van 2019 kende meer vacatures dan ooit, terwijl de werkloosheid begin 2020 ook nog eens flink extra

afnam. Vervolgens veranderde het beeld sinds medio maart 2020 door Covid-19 totaal. Door de lockdown viel het werk in een groot aantal sectoren volledig weg, terwijl juist in een beperkt aantal andere sectoren het drukker werd. Flexwerkers verloren hun baan, veel zzp-ers hadden geen opdrachten meer. Inmiddels zitten we in een tweede golf van de coronacrisis. We hebben te maken met een gedeeltelijke lockdown waarbij de maatregelen op nieuw zijn aangescherpt. De gevolgen van de coronacrisis zijn nog lang niet voorbij en dat kan effecten hebben op de vacatures van en het potentieel aan arbeidskrachten voor gemeenten.

Dat maakt het voor gemeenten nodig om slim op de arbeidsmarkt te opereren. Goede actuele informatie over arbeidsmarktontwikkelingen kan de basis zijn voor keuzes op dit gebied. A&O fonds Gemeenten kijkt met de Personeelsmonitor in principe alleen maar terug op het afgelopen jaar. Met deze Vacaturemonitor willen we juist actuele informatie over de arbeidsmarkt ontsluiten en waar mogelijk vooruitkijken.

3.1 Hoe werkt het?

De vacaturespider Jobfeed

De basis voor de gesystematiseerde analyse van het arbeidsmarktperspectief bestaat uit de vacaturegegevens uit de database van vacaturespider Jobfeed van Textkernel.

Jobfeed geeft aan de hand van een analyse van het actuele aanbod aan vacatures op het internet een accuraat beeld van de vraagzijde van de arbeidsmarkt. Jobfeed doorzoekt dagelijks het internet op nieuwe vacatures, en legt de resultaten hiervan vast in een database. Jobfeed zoekt zowel jobsites - 'krantenvacaturesites' en speciale (algemene en sectorale) vacaturesites - als bedrijfsites af. Het legt meer dan 99 procent van deze vacatures op het Nederlandse internet vast. De dekkingsgraad van Jobfeed is daardoor erg hoog. Naar schatting 80-90 procent van alle vacatures waarvoor Nederlandse arbeidsorganisaties actief werven (voor banen in Nederland en in het buitenland) is op internet te vinden, voor vacatures voor hoger opgeleiden ligt dit percentage nog hoger. Voor gemeenten ligt dit mogelijk nog hoger, omdat overheidsorganisaties vaak verplicht zijn vacatures extern te publiceren. Jobfeed bundelt informatie uit het volledige internetdomein en beschikt zo over informatie uit honderdduizenden vacatures per jaar. Het bijzondere aan Jobfeed is vooral de ontwikkelde methodiek van extractie, classificatie en ontdebbling.

Uiteindelijk is het op basis van Jobfeed mogelijk om voor een combinatie van periode (jaar, kwartaal, maand), regio (postcodegebied, arbeidsmarktregio), sector (SBI-code van het CBS), beroep (zowel de ISCO-codes die het CBS hanteert als een meer specifieke indeling die Jobfeed zelf hanteert) en gevraagd opleidingsniveau (ISCED), op detailniveau vast te stellen hoeveel vacatures er zijn gepubliceerd op het internet. Vanaf 2010 is deze vacature-informatie betrouwbaar genoeg om ten behoeve van dit onderzoek als bron in te zetten. Met behulp van de module Jobfeed Analytics is het vervolgens ook mogelijk om specifieke groepen vacatures terug te vinden en om verdere kenmerken (exact beroep, gevraagde opleidingen en competenties, aard van het dienstverband, specifieke eisen aan sollicitanten, et cetera) te analyseren.

Van output Jobfeed naar vacature-informatie

In samenwerking met andere partners (de toenmalige Raad voor Werk en Inkomen (RWI), UWV, ministerie van BZK, ECABO/SBB) heeft Panteia een methodiek ontwikkeld om deze informatie bruikbaar te maken voor arbeidsmarktanalyses. In deze methodiek worden de internetvacatures gewogen en opgehoogd om zo tot totalen voor de gehele vacaturemarkt te komen. Sinds 2011 levert Panteia structureel op basis van Jobfeed geaggregeerde vacature-informatie aan zowel het UWV als aan de Samen-

werkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). De informatie vanuit Jobfeed is de basis van regionale en sectorale rapportages over de arbeidsmarkt van UWV, van de graadmeter voor de macrodoelmatigheid Kans Op Werk voor gediplomeerde MBO-ers van SBB en van vraag-informatie in de Basiscijfers Jeugd die door UWV en SBB gezamenlijk worden gepubliceerd. Naast de structurele aanlevering van informatie aan UWV en SBB zijn door Panteia verwerkte Jobfeedgegevens ook gebruikt voor een groot aantal sectorale arbeidsmarktonderzoeken en voor een aantal macrodoelmatigheidsonderzoeken in het WO en HBO.

3.2 Specifieke aandachtspunten

Vacatures waarvoor door intermediaire organisaties wordt geworven

Een aanzienlijk deel van de vacature-uitingen die Jobfeed registreert, bestaat uit vacatures van intermediairs (uitzend- en detachingsbureaus, payrollbedrijven, et cetera). Die nemen wij doorgaans niet mee in onze analyses. Probleem is dat vaak niet bekend is bij welke organisatie men gaat werken ook niet na is te gaan of ze dubbelingen zijn van elkaar of van andere vacature-uitingen. Ook kan het zo zijn dat er geen reële vacature is maar dat een bureau denkt iemand met een bepaald profiel, die zich meldt, wel ergens te kunnen plaatsen.

Anders dan in de meeste andere sectoren, is het aandeel vacatures waarvoor gemeenten uitzendbureaus en andere intermediairs inzetten, relatief gering. Hierbij is overigens niet gekeken naar detachering, omdat gemeenten hun behoefte aan gedetacheerd personeel meestal rechtstreeks en dus niet via internet bij gespecialiseerde bureaus (al dan niet vanuit een raamcontract) betrekken. Omdat de aard van het geringe aantal vacatures dat wel op het internet aan intermediairs kan worden toegekend - zie boven - onduidelijk is, zijn deze vacatures voor de meeste analyses uit de database verwijderd. Wel is er een beperkt aantal specifieke analyses op uitgevoerd om een inschatting te maken van het aandeel vacatures dat gemeenten door middel van intermediairs plaatsen.

'Bulk' vacatures

Een type vacature, waar Jobfeed ook problemen mee heeft, betreft vacature-uitingen waarin om meer personen tegelijk wordt gevraagd. Tot nu toe registreert Jobfeed dit als één vacature. Op verzoek van UWV en SBB is Textkernel nu wel een manier aan het uitzoeken om minimaal te kunnen onderscheiden of het om één dan wel om meer arbeidsplaatsen gaat. Een analyse van Panteia heeft overigens opgeleverd dat dit fenomeen vooral voor bepaalde beroepen geldt zoals verpleegkundigen, verzorgenden en chauffeurs. De actie om in de SBB-enquête uit te vragen om hoeveel arbeidsplaatsen een 'bulk'-uitvraag gemiddeld gaat, heeft een onduidelijk beeld opgeleverd waardoor het voor het MBO-segment nog niet mogelijk is schattingen te kunnen maken. Wel is duidelijk dat dit fenomeen bij gemeenten amper speelt.

3.3 Aanpassingen van het monitorinstrument

Tracering vacatures van gemeenten en aanverwante organisaties

De sectorindeling van Textkernel is gebaseerd op de SBI-codering. Nu bevat de SBI-indeling geen specifieke code voor de verschillende centrale en decentrale overheden, maar alleen voor 'openbaar bestuur' (8411). Daarmee zou Textkernel geen vacaturedata van alleen de gemeenten kunnen leveren. Om dit wel te kunnen doen, heeft Textkernel eind 2016 een zoekmethode ontwikkeld om binnen de SBI-code 'openbaar bestuur' vacatures met 'gemeente' in de tekst te selecteren. Om nog beter gemeentelijke vacatures te kunnen traceren, is deze methode in 2019 sterk verbeterd. Dit is gebeurd op de volgende manieren:

1. De lijst bij de Kamer van Koophandel ingeschreven instellingen met SBI-code 8411 is bekeken. Alle gemeentelijke instellingen zijn als zodanig aangemerkt. Dit betreft ook gemeentelijke regelingen en hoofdzakelijk gemeentelijke RUD's. Dit bestand is aan Textkernel geleverd als basis voor het zoeken van gemeentelijke instellingen in de database.

2. Er is een lijst met door A&O fonds Gemeenten gesubsidieerde instellingen bekeken. Waar het duidelijk geen gemeentelijke instelling betreft, zijn deze instellingen uit deze lijst verwijderd. De rest is in het zoekbestand waarmee Textkernel gemeentelijke instellingen kan traceren in de Jobfeed-database opgenomen.
3. Voor alle gemeenten in Nederland die er sinds 1-1-2018 bestonden is gekeken in welke SBI ze in de Jobfeed database waren ingedeeld. Als dit in een andere SBI was dan 8411 (dat was nogal eens het geval)¹, is dat veranderd en is er tevens het label 'gemeente' aan gehangen.
4. Tot de sector gemeenten en daarmee het werkveld van A&O fonds Gemeenten behoren naast de gemeenten zelf ook Gemeenschappelijke regelingen en een deel van de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's). Deze waren met de door Textkernel ontwikkelde methode nog niet te traceren. Met betrekking tot de RUD's trad ook het probleem op dat deze deels tot de sector provincies behoren. A&O fonds Gemeenten en Panteia hebben gezamenlijk een selectie gemaakt van de voor deze monitor relevante organisaties.

De uiteindelijk voor Textkernel voor het identificeren van gemeentelijke vacatures gebruikte database bevat alle instellingen waaraan op deze drie manieren het label 'gemeente' was toe te kennen.

Codering van de beroepen

De Jobfeed database bevat drie verschillende soorten codes voor de beroepen waarvoor in vacatures wordt geworven: de SBC-code die het CBS tot voor een aantal jaren hanteerde, het zogeheten UHVV-referentieberoep en het 'Jobfeedberoep', een codering die specifiek voor Jobfeed door Textkernel is ontwikkeld. Deze beroepscode worden door Textkernel gedigitaliseerd afgeleid van de zogeheten 'vacaturetitel', de titel waarmee de vacature op internet is aangeduid, plus andere tekstinformatie uit de vacaturetekst.

¹ Zo viel bijvoorbeeld de gemeente Amsterdam onder de organisaties voor preventieve gezondheidszorg. Deze indeling is ongetwijfeld in het verleden aangebracht omdat toen een GGD-vacature als zodanig is geïnclassificeerd.

Om de gemeenten een enigszins overzichtelijke beeld te geven van waarvoor wordt geadverteerd op internet, is het nodig deze beroepscode te hercoderen naar een kleiner aantal beroepscode. SBC is een oude codering en net als het UWV-referentieberoep sluit deze codering niet goed aan op de indelingen die bij gemeenten worden gehanteerd. Daarom is besloten vanuit de ongeveer 5.000 Jobfeedberoepen te hercoderen naar een codering die gebaseerd is op de indeling die gehanteerd wordt in de Personeelsmonitor Gemeenten:

1	Automatisering/ICT
2	Bestuurlijk
3	Binnendienst/algemene dienst
4	Bouwkunde/civiele techniek
5	Buitendienst/groenvoorziening
6	Burger-/publiekszaken
7	Dienstverlening/facilitair
8	Financieel/economisch
9	Gezondheidszorg
10	Griffie
11	Juridisch
12	Onderwijs/wetenschap/cultuur
13	Openbare orde/veiligheid
14	Personeel/organisatie
15	Ruimtelijke ordening/milieu
16	Sociale zaken/Werkgelegenheid
17	Sport/recreatie
18	Verkeer/vervoer/nautisch
19	Verkoop/inkoop
20	Voorlichting/communicatie
21	Welzijn/jeugdzorg

Aan deze codering zijn, omdat de Jobfeed-taxonomie hier niet geheel op aansluit, vier extra categorieën toegevoegd.

22	Administratief
23	Trainee/stage
24	Algemene functies
25	Eenmaal voorkomende functies

Toelichting:

- Voor de hercodering van de eerste 21 categorieën is voor alle Jobfeedberoepen die in de database met gemeentelijke vacatures minimaal tweemaal voorkomen mede op basis van de bijhorende vacaturetitels gekeken of die in één van deze categorieën zouden zijn in te delen. Waar dit het geval is, is dit gebeurd.
- Een deel van de Jobfeedberoepen zit in de administratieve sfeer op MBO-niveau. Uit de vacaturetitels kwam per Jobfeedberoep ofwel een groot aantal verschillende domeinen van het gemeentelijk werkveld naar voren ofwel geen enkel duidelijk domein. Deze Jobfeedberoepen zijn ingedeeld in categorie 22.
- Trainee en stage zijn afzonderlijke Jobfeedberoepen. Daarbij gaat het om stages meestal om een bbl-leerbaan of een stage bij HBO-duaal, dus wel een echte baan. Er is weer sprake van een breed scala aan domeinen of juist af te leiden geen domein. We hebben al deze vacatures code 23 toegekend.

- Een deel van de Jobfeedberoepen betreft bij gemeenten veel voorkomende functies als projectleider, beleidsadviseur, manager, consultant, adviseur/consultant, beleidsmedewerker, programmamanager, teammanager, afdelingshoofd, coördinator, kwartiermaker, projectassistent, regisseur, onderzoeker/analist. Soms staat in de vacaturetitel ook alleen de term 'gemeente'. Ook klopt soms de vacaturetitel ook niet echt met het Jobfeedberoep (een wijkregisseur wordt gecodeerd als filmregisseur). Het is per Jobfeedberoep niet duidelijk om welk domein het gaat, want er staan weer ofwel meer domeinen bij in de vacaturetitel ofwel juist geen domein. Aan al deze Jobfeedberoepen is code 24 toegekend. In de analyses zijn de onder deze code vallende vacatures nader uitgesplitst naar het achterliggende Jobfeedberoep.
- Ten slotte is er een groot aantal beroepen dat in alle vacatures tussen 1 januari 2018 en 31 maart 2019 maar eenmaal voorkomt. Regelmatig lijkt hierbij ook sprake van een foute codering. We hebben al deze vacatures ondergebracht in code 25.

Bijlagen

Tabel B1 Aantal nieuw geplaatste vacatures per kwartaal naar beroepsgroep

Beroepsgroep	2019-Q3	2019-Q4	2020-Q1	2020-Q2	2020-Q3
Automatisering/ICT	277	290	261	237	243
Bestuurlijk	131	184	181	138	161
Binnendienst/algemene dienst	54	60	78	67	85
Bouwkunde/civiele techniek	227	237	257	189	206
Buitendienst/groenvoorziening	210	300	263	113	106
Burger-/publiekszaken	156	158	199	113	159
Dienstverlening/facilitair	103	97	111	91	101
Financieel/economisch	232	274	275	211	261
Gezondheidszorg	45	55	61	43	72
Griffie	36	40	37	31	33
Juridisch	214	275	220	149	147
Onderwijs/wetenschap/cultuur	83	102	96	58	62
Openbare orde/veiligheid	104	142	139	107	93
Personeel/organisatie	113	109	116	100	110
Ruimtelijke ordening/milieu	315	362	375	272	273
Sociale zaken/Werkgelegenheid	170	212	206	138	153
Sport/recreatie	40	50	59	33	30
Verkeer/vervoer/nautisch	174	189	188	124	125
Verkoop/inkoop	83	114	123	90	95
Voorlichting/communicatie	128	199	156	105	122
Welzijn/jeugdzorg	262	259	210	143	179
Administratief	112	116	148	79	101
Trainee/bbl-stage	172	248	153	127	142
Algemene functies	273	326	317	203	269
Eenmaal voorkomende functies	83	86	83	64	88

Tabel B2 Aantal inwoners van de desbetreffende provincie per nieuw geplaatste vacatures, per beroepsgroep voor het derde kwartaal van 2020

Beroepsgroep	Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	Utrecht	N-Holland	Z-Holland	Zeeland	N-Brabant	Limburg
Automatisering/ICT	583.990	71.964	-	68.025	69.424	129.498	67.108	39.630	96.681	76.606	94.252	372.046
Bestuurlijk	291.995	647.672	246.084	144.554	-	129.498	95.868	81.525	91.847	383.032	127.240	279.034
Binnendienst/algemene dienst	-	647.672	-	1.156.431	-	2.071.972	447.386	118.890	333.990	383.032	101.792	186.023
Bouwkunde/civiele techniek	-	161.918	492.167	165.204	104.136	138.131	83.885	51.879	74.977	127.677	159.050	79.724
Buitendienst/groenvoorziening	-	323.836	-	1.156.431	-	207.197	268.432	237.780	166.995	63.839	101.792	124.015
Burger-/publiekszaken	-	161.918	-	192.738	208.273	94.181	223.693	158.520	159.734	191.516	66.969	74.409
Dienstverlening/faciliteir	-	215.891	492.167	578.216	416.546	258.996	268.432	158.520	333.990	383.032	65.251	279.034
Financieel/economisch	194.663	80.959	492.167	128.492	69.424	90.086	63.912	66.357	63.343	127.677	66.969	74.409
Gezondheidszorg	-	-	492.167	1.156.431	-	295.996	191.737	89.167	282.607	-	636.202	-
Griffie	-	323.836	246.084	1.156.431	416.546	517.993	671.079	951.120	1.224.631	-	424.134	223.227
Juridisch	-	92.525	164.056	289.108	104.136	109.051	103.243	81.525	166.995	95.758	195.754	279.034
Onderwijs/wetenschap/cultuur	-	161.918	-	578.216	-	188.361	447.386	237.780	459.237	191.516	318.101	223.227
Openbare orde/veiligheid	-	161.918	-	231.286	416.546	690.657	149.129	178.335	159.734	-	212.067	372.046
Personeel/organisatie	-	161.918	-	385.477	208.273	188.361	167.770	109.745	204.105	191.516	254.481	159.448
Ruimtelijke ordening/milieu	145.998	215.891	123.042	128.492	104.136	82.879	122.014	57.067	54.028	42.559	63.620	79.724
Sociale zaken/Werkgelegenheid	583.990	161.918	123.042	165.204	83.309	103.599	89.477	101.906	153.079	383.032	181.772	111.614
Sport/recreatie	-	-	-	-	-	517.993	335.540	951.120	459.237	-	363.544	1.116.137
Verkeer/vervoer/nautisch	-	215.891	492.167	289.108	138.849	172.664	103.243	81.525	204.105	127.677	159.050	93.011
Verkoop/inkoop	583.990	647.672	246.084	1.156.431	416.546	115.110	223.693	158.520	193.363	383.032	212.067	-
Voorlichting/communicatie	-	129.534	164.056	289.108	-	147.998	191.737	89.167	159.734	-	231.346	159.448
Welzijn/jeugdzorg	583.990	323.836	49.217	144.554	208.273	103.599	167.770	69.594	159.734	191.516	127.240	159.448
Administratief	583.990	647.672	492.167	385.477	69.424	159.382	191.737	407.623	136.070	127.677	231.346	111.614
Trainee/bbl-stage	583.990	-	123.042	385.477	138.849	1.035.986	167.770	79.260	118.513	76.606	181.772	159.448
Algemene functies	583.990	215.891	164.056	144.554	138.849	82.879	43.295	52.840	63.343	76.606	87.752	74.409
Eenmaal voorkomende functies	-	647.672	-	289.108	104.136	690.657	335.540	158.520	306.158	191.516	97.877	223.227

Tabel B3 Aantal nieuw geplaatste vacatures per gemeente in de desbetreffende provincie, per beroepsgroep voor het derde kwartaal van 2020

Beroepsgroep	Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	Utrecht	N-Holland	Z-Holland	Zeeland	N-Brabant	Limburg
Automatisering/ICT	0,08	0,5	-	0,68	1	0,31	0,77	1,53	0,73	0,38	0,44	0,1
Bestuurlijk	0,17	0,06	0,17	0,32	-	0,31	0,54	0,74	0,77	0,08	0,32	0,13
Binnendienst/algemene dienst	-	0,06	-	0,04	-	0,02	0,12	0,51	0,21	0,08	0,4	0,19
Bouwkunde/civiele techniek	-	0,22	0,08	0,28	0,67	0,29	0,62	1,17	0,94	0,23	0,26	0,45
Buitendienst/groenvoorziening	-	0,11	-	0,04	-	0,2	0,19	0,26	0,42	0,46	0,4	0,29
Burger-/publiekszaken	-	0,22	-	0,24	0,33	0,43	0,23	0,38	0,44	0,15	0,61	0,48
Dienstverlening/faciliteir	-	0,17	0,08	0,08	0,17	0,16	0,19	0,38	0,21	0,08	0,63	0,13
Financieel/economisch	0,25	0,44	0,08	0,36	1	0,45	0,81	0,91	1,12	0,23	0,61	0,48
Gezondheidszorg	-	-	0,08	0,04	-	0,14	0,27	0,68	0,25	-	0,06	-
Griffie	-	0,11	0,17	0,04	0,17	0,08	0,08	0,06	0,06	-	0,1	0,16
Juridisch	-	0,39	0,25	0,16	0,67	0,37	0,5	0,74	0,42	0,31	0,21	0,13
Onderwijs/wetenschap/cultuur	-	0,22	-	0,08	-	0,22	0,12	0,26	0,15	0,15	0,13	0,16
Openbare orde/veiligheid	-	0,22	-	0,2	0,17	0,06	0,35	0,34	0,44	-	0,19	0,1
Personeel/organisatie	-	0,22	-	0,12	0,33	0,22	0,31	0,55	0,35	0,15	0,16	0,23
Ruimtelijke ordening/milieu	0,33	0,17	0,33	0,36	0,67	0,49	0,42	1,06	1,31	0,69	0,65	0,45
Sociale zaken/Werkgelegenheid	0,08	0,22	0,33	0,28	0,83	0,39	0,58	0,6	0,46	0,08	0,23	0,32
Sport/recreatie	-	-	-	-	-	0,08	0,15	0,06	0,15	-	0,11	0,03
Verkeer/vervoer/nautisch	-	0,17	0,08	0,16	0,5	0,24	0,5	0,74	0,35	0,23	0,26	0,39
Verkoop/inkoop	0,08	0,06	0,17	0,04	0,17	0,35	0,23	0,38	0,37	0,08	0,19	-
Voorlichting/communicatie	-	0,28	0,25	0,16	-	0,27	0,27	0,68	0,44	-	0,18	0,23
Welzijn/jeugdzorg	0,08	0,11	0,83	0,32	0,33	0,39	0,31	0,87	0,44	0,15	0,32	0,23
Administratief	0,08	0,06	0,08	0,12	1	0,25	0,27	0,15	0,52	0,23	0,18	0,32
Trainee/bbl-stage	0,08	-	0,33	0,12	0,5	0,04	0,31	0,77	0,6	0,38	0,23	0,23
Algemene functies	0,08	0,17	0,25	0,32	0,5	0,49	1,19	1,15	1,12	0,38	0,47	0,48
Enmaal voorkomende functies	-	0,06	-	0,16	0,67	0,06	0,15	0,38	0,23	0,15	0,42	0,16

Colofon

Opdrachtgever

Stichting A&O fonds Gemeenten, Den Haag

Auteurs

Douwe Grijpstra, Thijs Driessen, Merle Bartsch, Peter de Klaver (Panteia)
en Fred Jansen (A&O fonds Gemeenten)

Eindredactie

Eveline van Leeuwen (A&O fonds Gemeenten)

Vormgeving

Ontwerpburo Suggestie & illusie, Utrecht

Foto cover

Kees Winkelman

© Stichting A&O fonds Gemeenten,
Den Haag, oktober 2020

A&O fonds Gemeenten

Postbus 11560
2502 AN Den Haag
070 7630030
secretariaat@aenO.nl
www.AenO.nl